3. SINIF · TÜRKÇE · YAZMA

Noktalama İşaretleri

Nokta, virgül, soru ve ünlem işareti, kesme işareti, iki nokta, tırnak işareti, kısa çizgi ve konuşma çizgisini nerede kullanacağımızı öğreniyoruz.

Bu konuda neler öğreneceğim?

- ✓ Nokta, soru ve ünlem işaretini cümlenin anlamına göre kullanırım.
- ✓ Virgülü sıralanan kelimeler ve seslenmelerden sonra kullanırım.
- ✓ Özel isimlere ve sayılara gelen ekleri kesme işaretiyle ayırırım.
- ✓ İki nokta, tırnak işareti, kısa çizgi ve konuşma çizgisini doğru yerde kullanırım.

1 Nokta, Soru İşareti ve Ünlem İşareti

İşaret	Nerede kullanılır?	Örnek
. Nokta	Bitmiş cümlelerin sonunda	Kardeşim bahçede oynuyor**.**
	Sıra bildiren sayılardan sonra	3**.** sınıf, 1**.** tema
	Tarihlerde gün, ay ve yılı ayırmak için	23**.**04**.**2026
? Soru işareti	Soru cümlelerinin sonunda	Yarın müzeye gidecek miyiz**?**
! Ünlem işareti	Sevinç, korku, şaşkınlık gibi duyguları anlatan cümlelerin sonunda	Eyvah, otobüsü kaçırdık**!**
	Seslenme ve uyarılardan sonra	Dikkat**!** Yol çalışması var.

2 Virgül (,)

📌 Virgülü kullandığımız yerler

- Sıralanan eş görevli kelimeleri ayırmak için: *Pazardan elma, armut ve muz aldık.*
- Seslenmelerden sonra: *Arkadaşlar, lütfen sessiz olalım.*
- "Evet, hayır, peki, tamam" gibi kelimelerden sonra: *Evet, ödevimi bitirdim.*
- Sıralı cümleleri ayırmak için: *Eve geldim, çantamı bıraktım, elimi yıkadım.*

⚠️ Dikkat!

Sıralamadaki **son iki kelime** arasına virgül değil **"ve"** gelir: *elma, armut **ve** muz.*

3 Kesme İşareti (')

Özel isimlere ve rakamla yazılan sayılara gelen ekleri ayırmak için **kesme işareti** kullanılır.

Özel isim / sayı	Ek almış hâli
Ankara	Ankara'ya
Ayşe	Ayşe'nin
Türkiye	Türkiye'de
1923	1923'te
3	3'üncü

⚠️ Dikkat!

Cins isimlere gelen ekler kesme işaretiyle **ayrılmaz**: *okula, evde, denize* (**✘** okul'a, ev'de). Ayrıca "-lar/-ler" çokluk eki ve "-lı/-li" eki kesmeyle ayrılmaz: *Türkler, Ankaralı.*

4 İki Nokta (:) ve Tırnak İşareti (“ ”)

📌 İki nokta

- Açıklama, örnek ya da sıralamadan önce: *Çantamda şunlar var**:** kalem, silgi, defter.*
- Konuşmadan önce: *Öğretmenimiz şöyle dedi**:***

📌 Tırnak işareti

- Başkasının sözünü **değiştirmeden, aynen** aktarırken kullanılır: *Atatürk **“**Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.**”** demiştir.*
- Kitap, dergi, şiir adlarını belirtmek için de kullanılabilir: ***“**Çalıkuşu**”** romanını okudum.*

5 Kısa Çizgi (-), Konuşma Çizgisi (—) ve Üç Nokta (…)

📌 Kısa çizgi

- Satır sonuna sığmayan kelimeleri bölmek için: *kitap**-** / lık* (konuya git)
- “ile, arasında” anlamında: *Ankara**-**İstanbul yolu*
- Heceleri göstermek için: *ka**-**lem*

📌 Konuşma çizgisi

- Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişi değiştikçe **satır başında** kullanılır.

Ali kapıyı açınca Elif’i gördü:

— Merhaba Elif, hoş geldin!

— Hoş bulduk Ali. Ödevi birlikte yapalım mı?

— Tabii, içeri gel.

📌 **Üç nokta**

- Tamamlanmamış cümlelerin sonunda: *Tam çıkacaktım ki…*
- Sayılabilecek şeylerin devamı olduğunu göstermek için: *Kalem, silgi, defter… her şeyi aldım.*

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: ...../...../20.....

3. SINIF TÜRKÇE · ÇALIŞMA KÂĞIDI

Noktalama İşaretleri

1. Boşluklara uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

1) Çantamda şunlar var_____ kalem, silgi ve defter.

a) . **b)** , **c)** : **d)** ?

2) Arkadaşlar_____ lütfen sessiz olalım.

a) . **b)** , **c)** ? **d)** ’

3) Hafta sonu Ankara_____ya gittik.

a) ’ **b)** , **c)** - **d)** .

4) Pazardan elma_____ armut ve muz aldık.

a) : **b)** , **c)** . **d)** !

5) Eyvah, yağmur başladı_____

a) . **b)** ? **c)** ! **d)** :

6) Bu resmi sen mi yaptın_____

a) . **b)** ? **c)** ! **d)** ,

7) Okulumuz 1998_____de açıldı.

a) ’ **b)** , **c)** . **d)** -

8) Ankara_____İstanbul yolu çok uzundur.

a) ’ **b)** - **c)** : **d)** ,

2. Kelimeleri kesme işareti gerekip gerekmemesine göre tabloya yazınız.

Ayşe + nin · okul + un · Türkiye + de · kedi + ler · Ali + ye · ev + e · 2026 + da · deniz + e

Gerekir (’)	Gerekmez

3. Noktalama işaretlerini görevleriyle eşleştiriniz.

1) (.) nokta	( )	**A)** Duygu ve seslenme bildirir.
2) (?) soru işareti	( )	**B)** Açıklama ve sıralamadan önce konur.
3) (!) ünlem işareti	( )	**C)** Karşılıklı konuşmaları gösterir.
4) (’) kesme işareti	( )	**D)** Soru cümlesinin sonuna konur.
5) (:) iki nokta	( )	**E)** Bitmiş cümlenin sonuna konur.
6) (—) konuşma çizgisi	( )	**F)** Özel isme gelen eki ayırır.

4. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1) Hangi cümlede noktalama işaretleri **doğru** kullanılmıştır?

a) Elif Zeynep ve Can, parka gitti? **b)** Elif, Zeynep ve Can parka gitti.

c) Elif, Zeynep, ve, Can parka gitti. **d)** Elif Zeynep, ve Can parka gitti.

2) Hangi kelime **yanlış** yazılmıştır?

a) okul’a **b)** 2026’da **c)** Ayşe’ye **d)** İzmir’e

3) Başkasının sözünü aynen aktarırken hangi işaret kullanılır?

a) Virgül **b)** Kesme işareti **c)** Tırnak işareti **d)** Kısa çizgi

4) “Evet_____ ödevimi bitirdim.” cümlesinde boşluğa hangi işaret gelir?

a) Soru işareti **b)** Virgül **c)** İki nokta **d)** Nokta

5) “3. sınıf” ifadesindeki nokta ne göstermektedir?

a) Cümlenin bittiğini **b)** Soru sorulduğunu **c)** Kısaltma olduğunu **d)** Sıra bildirdiğini

5. İfadeler doğruysa D, yanlışsa Y kutusunu işaretleyiniz.

İfade	D	Y
1) Soru cümlelerinin sonuna soru işareti konur.		
2) Cins isimlere gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.		
3) Konuşma çizgisi satır başında kullanılır.		
4) Sıralanan kelimelerin son ikisi arasına virgül konur.		
5) İki nokta, açıklamadan önce kullanılır.		

6. Aşağıdaki metni noktalama işaretlerini ve büyük harfleri kullanarak yeniden yazınız.

1) annem pazardan elma armut ve portakal aldı eve gelince bana seslendi ali meyveleri yıkar mısın

🔑 Cevap Anahtarı

1. 1) c 2) b 3) a 4) b 5) c 6) b 7) a 8) b

2. Gerekir (’): Ayşe + nin, Türkiye + de, Ali + ye, 2026 + da Gerekmez: okul + un, kedi + ler, ev + e, deniz + e

3. 1-E 2-D 3-A 4-F 5-B 6-C

4. 1) b 2) a 3) c 4) b 5) d

5. 1) D 2) Y 3) D 4) Y 5) D

6. 1) Annem pazardan elma, armut ve portakal aldı. Eve gelince bana seslendi: — Ali, meyveleri yıkar mısın?

Dijital Öğretmen · Hasan Tutuş